

СУМСЬКА ОБЛАСНА РАДА
СЬОМЕ СКЛИКАННЯ
двадцята сесія
РІШЕННЯ

06.07.2018

м. Суми

**Про звернення до Верховної Ради
України щодо внесення змін до Закону
України «Про загальнообов'язкове
державне пенсійне страхування»**

З метою врахування терміну проходження служби військовослужбовців-учасників антитерористичної операції та операції об'єднаних сил при визначенні їх стажу для призначення пенсії за віком, керуючись статтею 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», обласна рада
ВИРІШИЛА:

1. Звернутися до Верховної Ради України щодо внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» (звернення додається).
2. Голові обласної ради направити звернення до Верховної Ради України.

Голова

В.М.Токар

ЗВЕРНЕННЯ
до Верховної Ради України щодо внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування»

Аналіз даних про учасників Антитерористичної операції, які підлягають загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню, свідчить про відсутність у Державному реєстрі загальнообов'язкового державного соціального страхування відомостей про їх внески за період проходження військової служби. Як наслідок, ці особи втрачають страховий стаж, який враховується при визначенні розміру пенсії за віком у порядку, визначеному Законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».

Це порушує передбачений Законом України «Про пенсійне забезпечення» принцип врахування терміну проходження служби військовослужбовців-учасників АТО при визначенні їх стажу для призначення пенсії за віком.

Згідно із Законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» передбачено зокрема, види пенсійних виплат, умови набуття права та порядок визначення розмірів пенсійних виплат.

Частина перша пункту 1 статті 8 цього Закону встановлює норму, за якою право на отримання пенсій та соціальних послуг із солідарної системи мають громадяни України, які застраховані, досягли пенсійного віку і мають необхідний для призначення відповідного виду пенсії страховий стаж.

Частиною 11 статті 11 цього Закону визначено, що військовослужбовці (крім військовослужбовців строкової служби), поліцейські, особи рядового і начальницького складу, у тому числі ті, які проходять військову службу під час особливого періоду, визначеного законами України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», «Про військовий обов'язок і військову службу», підлягають загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню.

Статтею 25 цього ж Закону визначено, що коефіцієнт страхового стажу, який застосовується для обчислення розміру пенсії, визначається із заокругленням до п'яти знаків після коми за формулою: $K_c = (C_m \times C_v) / 100\% \times 12$, де: K_c - коефіцієнт страхового стажу; C_m - сума місяців страхового стажу; C_v - величина оцінки одного року страхового стажу (у відсотках).

У системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування величина оцінки одного року страхового стажу дорівнює 1 %.

Встановлені статтею 56 Закону України «Про пенсійне забезпечення» види трудової діяльності, що зараховуються до стажу роботи, який дає право на трудову пенсію, до пенсійного стажу відносять період військової служби та перебування в партизанських загонах і з'єднаннях, служби в органах державної безпеки, внутрішніх справ та Національної поліції, незалежно від місця проходження служби.

Однак, статтею 1 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» уведено використовуване в алгоритмі розрахунку пенсії поняття «страховий стаж» - період (строк), протягом якого особа підлягала державному соціальному страхуванню, якою або за яку сплачувався збір на обов'язкове державне пенсійне страхування згідно із законодавством, що діяло раніше, та/або підлягає загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню згідно із цим Законом і за який сплачено страхові внески. Ця норма дублюється в частині першій статті 24 цього Закону: страховий стаж період (строк), протягом якого особа підлягає загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню та за який щомісяця сплачені страхові внески в сумі не меншій, ніж мінімальний страховий внесок.

Абзацом першим частини другої статті 24 цього Закону встановлено, що страховий стаж обчислюється територіальними органами Пенсійного фонду відповідно до вимог цього Закону за даними, що містяться в системі персоніфікованого обліку, а за періоди до впровадження системи персоніфікованого обліку - на підставі документів та в порядку, визначеному законодавством, що діяло до набрання чинності цього Закону.

У разі, якщо з 1 липня 2000 року по 31 грудня 2016 року в реєстрі застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування відсутні відомості, необхідні для обчислення страхового стажу військовослужбовцям (крім військовослужбовців строкової військової служби), поліцейським, особам рядового і начальницького складу відповідно до цього Закону, страховий стаж обчислюється на підставі довідки про проходження військової служби та про сплачені суми страхових внесків.

На перший погляд, законодавець передбачив захист прав мобілізованих військовослужбовців на пенсійне забезпечення при досягненні ними пенсійного віку, проте відомості у базі даних Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування про внески мобілізованих працівників за період проходження служби відсутні.

Частиною 3 статті 119 Кодексу законів про працю (далі - КЗпП) передбачено гарантії для працівників, призваних на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, на строк до закінчення особливого періоду або до оголошення рішення про демобілізацію, а саме: за такими працівниками зберігаються місце роботи, посада і компенсується із бюджету середній заробіток на підприємстві, в установі, організації, в яких вони працювали на час призову, незалежно від підпорядкування та форми власності. Виплата таких компенсацій із бюджету в межах середнього заробітку

провадиться за рахунок коштів Державного бюджету України в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Постановою Кабінету Міністрів України від 04 березня 2015 року № 105 затверджено Порядок виплати компенсації за 2014-2015 роки підприємствам, установам, організаціям, фермерським господарствам, сільськогосподарським виробничим кооперативам незалежно від підпорядкування і форми власності та фізичним особам – підприємцям у межах середнього заробітку працівників, призваних на строкову військову службу, військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період або прийнятих на військову службу за контрактом у разі виникнення кризової ситуації, що загрожує національній безпеці, оголошення рішення про проведення мобілізації та (або) введення воєнного стану, а також працівникам, які були призвані на військову службу під час мобілізації, на особливий період та які підлягають звільненню з військової служби у зв'язку з оголошенням демобілізації, але продовжують військову службу у зв'язку з прийняттям на військову службу за контрактом (далі - Порядок), який набрав чинності з 17 березня 2015 року. Цим Порядком визначено механізм виплати компенсації підприємствам, установам, організаціям у межах середнього заробітку працівників, призваних на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, за рахунок коштів, передбачених у державному бюджеті за програмою 2501350 «Компенсація підприємствам, установам, організаціям у межах середнього заробітку працівників, призваних на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період».

Оподаткування, нарахування і сплата єдиного соціального внеску на компенсацію проводяться відповідно до Податкового кодексу України і Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на обов'язкове державне соціальне страхування».

Підпунктом «и» пункту 165.1.1 статті 165 Податкового кодексу України визначено, що до складу доходів, які не включаються до розрахунку загального місячного (річного) оподатковуваного доходу, віднесено суму грошової допомоги (у тому числі в натуральній формі), що надається фізичним особам або членам їхніх сімей (діти, дружина, батьки), військовослужбовцям, призваним на військову службу за призовом у зв'язку з мобілізацією, відповідно до Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», та/або компенсаційні виплати з бюджету в межах середнього заробітку працівників, призваних на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період.

Частиною сьомою статті 7 Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» встановлено: не нараховується на виплати та не утримується єдиний внесок з виплат, що компенсуються з бюджету в межах середнього заробітку працівників, призваних на строкову військову службу, військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період або прийнятих на військову службу за

контрактом у разі виникнення кризової ситуації, що загрожує національній безпеці, оголошення рішення про проведення мобілізації та/або введення воєнного стану.

Отже, суми компенсаційних виплат підприємствам, установам, організаціям у межах середнього заробітку працівників, призваних на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, які виплачуються роботодавцем відповідно до Порядку № 105, не є базою нарахування та утримання єдиного внеску.

Внаслідок цього, у базі даних Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування відомості про внески мобілізованих працівників за період проходження служби відсутні, у зв'язку з чим ці особи втратили передбачений статтями 1 та 24 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» страховий стаж.

З метою відновлення права на отримання справедливої пенсії за віком учасникам АТО, визначеного відповідно до суспільно-корисного стажу, відзначення суспільної корисності виконання військового обов'язку вказаними в даному зверненні категоріями осіб, просим, доповнити частину другу статті 24 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» абзацом третім наступного змісту:

«Особам, які були мобілізовані у період із 18.03.2014 до 31.10.2016 та, відповідно до законодавства, не сплачували страхові внески, страховий стаж встановлюється у розмірі 1/12 від величини оцінки страхового стажу згідно зі статтею 25 цього Закону за кожен місяць перебування на службі».